

Riktlinjer för gymnasiala utlandsstudier

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Processägare	Styrdokumentnummer
UN 2024/0432	2024-09-25 § 56	Utbildningsnämnden	Administrativ chef	DK 2024:42

Dokumentets syfte

Riktlinjerna fastställer förutsättningar för gymnasiala utlandsstudier, Danderyds kommun

Dokumentet gäller för

Gymnasiestudenter i Danderyds kommun

1. Inledning

Av skollagen (2010:800) 29:2 framgår att utländska elever som är folkbokförda eller räknas som bosatta i landet har rätt till skolgång i Sverige. Den lagstadgade rättigheten till utbildning omfattar en vid personkrets, till exempel asylsökande elever, elever med ett tidsbegränsat uppehållstillstånd och elever vars vårdnadshavare tillhör en främmande makts beskickning¹.

För de elever som *inte* omfattas av ovan lagrum har Danderyds kommun beslutat om föreliggande riktlinjer i syfte att reglera gymnasiala utlandsstudier. Med gymnasiala utlandsstudier avses såväl de elever som kommer från andra länder och som önskar studera vid Danderyds gymnasium för en begränsad tidsperiod, *utbytesstudenter*, dels de folkbokförda eleverna i Danderyd som önskar bedriva gymnasiala utlandsstudier under 1-2 termin/er.

Riktlinjerna innehåller förtydligande över vilka regler som gäller för de båda elevgrupperna (utbytesstudenter vid Danderyds gymnasium och folkbokförda Danderydselever som studerar utomlands) samt ett avsnitt som beskriver processen för ansökan och beslut vid utlandsstudier.

2. Utbytesstudenter vid Danderyds Gymnasium

Huvudregeln säger att utbytesstudenter generellt sett inte är behöriga till utbildning vid nationella program inom gymnasieskolan i Sverige. Det finns dock undantag från huvudregeln och dessa listas i det följande:

Nordiska elever

Medborgare i Danmark, Finland, Norge och Island kan bo i Sverige utan några krav på registrering eller uppehållstillstånd genom avtal om nordisk utbildningssamverkan. Nordiska elever behöver endast vara folkbokförda i en svensk kommun för att ha rätt till gymnasial utbildning.

EU-medborgare

EU-medborgare som bor i Sverige har rätt till skola (grundskola och gymnasieskola²). Skolgången för nyinflyttade EU-medborgare kan påbörjas direkt efter att eleven flyttat till Sverige. Ska eleven stanna längre än 3 månader i landet behöver dock eleven registrera sin uppehållsrätt hos Migrationsverket.

Tredjelandsmedborgare (övriga utländska elever)

För elever som inte är medborgare i ett nordiskt land eller ett EU-land gäller följande:

¹ För en uttömmande lista över elevgrupper som har rätt till kostnadsfri utbildning i Sverige hänvisas läsaren till skollagen (2010:800) 29:2.

² Även anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola avses här.

- Om eleven önskar studera längre tid än tre månader så måste eleven ansöka hos Migrationsverket och beviljas ett uppehållstillstånd.
- För att kunna få ett uppehållstillstånd så krävs det att den sökande
 - 1) har ett giltigt pass
 - 2) är antagen till heltidsstudier,
 - 3) har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige,
 - 4) kan försörja sig eller den som den sökande söker uppehållstillstånd för,
 - 5) har ett medgivande från vårdnadshavare om den sökande är under 18 år.

Vanligtvis deltar utbytesstudenten i ett utbytesprogram som organiseras av olika aktörer³, men i andra fall kan den sökande även ansöka om uppehållstillstånd för gymnasiala studier på egen hand. Oavsett vilket så måste den sökande erhålla ett uppehållstillstånd utfärdat av Migrationsverket (se ovan) innan studenten kan tas emot på Danderyds gymnasium.

Eftersom Migrationsverket kan ändra sitt regelverk för uppehållstillstånd för gymnasiala utbytesstudenter så hänvisar Danderyds kommun till Migrationsverket aktuella regelverk vid stunden för ansökan om uppehållstillstånd för gymnasiala utbytesstudier.

2.1 Process för ansökan och beslut

För att bli antagen som utbytesstudent vid Danderyds gymnasium gäller följande:

- 1) Utbytesstudenten och/eller dess företrädare måste inkomma med en ansökan till Danderyds kommun (bildningsförvaltningen) senast den 1 juni. Ansökningsformulär finns på Danderyd kommuns hemsida.
- 2) Danderyds kommun antar max två utbytesstudenter ur gruppen ”Tredjelandsmedborgare” (se ”2 Utbytesstudenter vid Danderyds gymnasium”) per läsår vid Danderyds gymnasium. Studietiden måste vara minst en termin och maximalt två terminer. Endast elever som ska påbörja årskurs 2 eller årskurs 3 antas.⁴
- 3) Om det inkommer fler än två ansökningar kommer Danderyds kommun göra ett urval. Tiden för ansökan är här utslagsgivande, det vill säga de två personer vars ansökningar inkommit tidigast kommer att erbjudas en plats. Om tre eller flera ansökningar inkommer exakt samtidigt kommer lottning att arrangeras. Notera att antagningsbeslut inte går att överklaga.

³ Exempel på organisationer är Rotary International, EF Education, AFS Interkulturell utbildning, STS med flera.

⁴ För övriga två grupper, ”Nordiska elever” och ”EU-medborgare” kan ingen numerär begränsning göras då dessa har rätt till utbildning i Sverige förutsatt att de uppfyller de krav som gäller avseende folkbokföring och/eller registrering hos Migrationsverket.

- 4) Efter beslut om antagning eller avslag kommer Danderyds kommun att meddela ansökande utbytesstudent och/eller dess företrädare om beslutet skyndsamt. Vid ett antagande meddelas Danderyds gymnasium skyndsamt. Full programpeng utgår för utbytesstudenten. Om platsen som utbytesstudenten tagit i anspråk under ett år inte kan tas i anspråk av en annan elev under årskurs 2 och/eller årskurs 3 garanteras Danderyds gymnasium kostnadstäckning (läs: full programpeng) för den vakanta platsen.

Det åligger utbytesstudenten och/eller dess företrädare att ordna med alla nödvändiga tillstånd för att få vistas i landet (se ovan – Utbytesstudenter vid Danderyds gymnasium). Detsamma gäller för försäkringsskydd, hälso- och sjukvårdskostnader samt övriga kringkostnader som utlandsvistelsen medför.

Eftersom utbytesstudenten kommer att bli inskriven som elev på Danderyds gymnasium gäller skolans samtliga regler för utbytesstudenten. Det åligger utbytesstudent att inför skolstart ta del av ”Riktlinjer för dig som studerar på Danderyds gymnasium”. För det fall att utbytesstudenten är under 18 år gammal och uppvisar ogiltig frånvaro kommer detta att kommuniceras till den internationella organisation/ansvarig värdfamilj som administrerar utbytet (”utbytesorganisationen”). Det är utbytesorganisationens/värdfamiljens ansvar att tillse att eleven kommer till skolan dagligen och deltar i planerad undervisning.

Vid behov av översättning och/eller tolk behöver detta finansieras på egen hand – Danderyds kommun ersätter inga merkostnader för tolk/översättningstjänst i anslutning till antagande av utbytesstudenter.

3. Rätt till medflytt av programpeng för gymnasiestudier utomlands

Svenska utlandsskolor är fristående skolor utanför Sverige som följer svensk läroplan och står under tillsyn av Skolinspektionen. Skolorna riktar sig i första hand till svenska medborgare som är utvandrare från Sverige och bor och arbetar utomlands. För dessa får skolorna statsbidrag. Skolorna kan även ta emot elever som fortfarande är folkbokförda i Sverige. Även om det inte föreligger någon skyldighet för en kommun att betala ersättning till skolor utanför Sverige kan en elevs hemkommun välja att betala ersättning för utbildningen.

Danderyds kommun beviljar gymnasieelever medflytt av programpeng till en svensk skola utomlands, där undervisningen motsvarar ett svenskt gymnasieprogram, då det kan anses bidra till elevens mognad, personliga utveckling samt förståelse för andra kulturer. Medflytt av programpeng beviljas totalt för högst ett läsår. Endast studier vid Skolverkets godkända

svenska utlandsskolor medges⁵. Danderyd ersätter inte utlandsstudier på grundskolenivå.

Danderyds kommun beviljar medflytt av programpeng enligt Stockholms fastställda prislista för respektive program för studier utomlands om följande kriterier är uppfyllda:

- Skolan är godkänd och står under tillsyn av Skolinspektionen (se ovan).
- Eleven och minst en vårdnadshavare är folkbokförd i Danderyd vid tiden för beslutet och under hela studietiden utomlands.
- Gymnasieskolan får inte samtidigt erhålla statsbidrag för eleven.
- Eleven är antagen till ett nationellt gymnasieprogram i Sverige. Studierna utomlands motsvarar ett nationellt program i Sverige och omfattar minst en termin och max ett läsår.
- Studieplanen skall motsvara detsamma som eleven har påbörjat i Sverige så att eleven vid hemkomst inte är i behov av extra studier. Utbildningen utomlands får inte innebära att den totala studietiden i gymnasieskolan blir längre än tre år.
- Elev och vårdnadshavare tar själva kontakt med den svenska utlandsskolan för att få upplysningar om möjligheten att få en utbildningsplats, ansökan till skolan, boende, elevavgifter, mat etc.
- Skollagen föreskriver att eleven har rätt till utbildning vid huvudmannen vid sin hemkomst men det innebär inte en garanterad plats i sin tidigare skola eller klass.⁶
- Inackorderingsbidrag, resebidrag eller övriga kostnader utöver den fastställda programersättningen enligt prislista ersätts inte.
- Medflytt av programpeng avbryts om eleven inte påbörjar eller avbryter studierna. Elev och eller vårdnadshavare är skyldig att informera Bildningsförvaltningen om det uppstår förändringar, som studieavbrott eller flytt till annan kommun
- Eleven/vårdnadshavare måste själv teckna försäkring för vistelsen utomlands.⁷

Process för ansökan och beslut

Ansökan om medflytt av programpeng för gymnasiestudier utomlands ska vara Bildningsförvaltningen tillhanda senast 1 juni. Formulär finns på kommunens hemsida.

Till ansökan ska antagningsbevis bifogas från den mottagande utlandsskolan med uppgift om program och individuell studieplan.

Beslut om medflytt av programpeng fattas av Bildningsförvaltningen som delges sökande. Programpeng utbetalas efter mottagande av faktura

⁵ Se skolverket.se för en uppdaterad lista.

⁶ Se Skollagen (2010:800) 16:37-16:40.

⁷ Det försäkringsskydd som normalt omfattar folkbokförda elever i Danderyds kommun gäller enbart i Sverige.

från den svenska gymnasieskolan i utlandet. Programpeng utbetalas vid terminsslut efter redovisning av elevens studietid.